

Gedeeltelijk aanzicht van de geluidswalgevel langs de A58 bij Goirle.

Geluidswalgevel met verdorde boombakken

Langs de A58 ter hoogte van Goirle, ligt sinds 2009 een geluidswal die ook de gevel is van een aantal woningen erachter, ontworpen door Buro Lubbers te Vught. De 700 meter lange gevel is voorzien van opvallende boombakken. De bomen zelf zijn niet zo opvallend.

Geluidswallen zijn in het algemeen ondingen, dat wil zeggen ze zijn natuurlijk wel functioneel maar ze zien er meestal niet uit. Vooral het uiterlijk van de betonnen exemplaren verandert in korte tijd van lichtgrijs naar grijszwart. Gelukkig zijn er ook mooie uitzonderingen. Denk maar aan de A2 met The Wall van Fons Verheijen met een lengte van 800 meter en direct aansluitend daaraan de fraaie glazen geluidswal van Kas Oosterhuis. Het bijzondere aan deze twee projecten is dat ze allebei ook nog een andere functie vervullen, respectievelijk die van winkelcentrum en autoshowroom. In die zin is er dus ook enige overeenkomst met de geluidswalgevel bij Goirle. Maar die steekt met zijn grijs wordende uiterlijk toch lelijk af bij de wal aan de A2.

Innovatief

De functie van geluidsschermen is uiteraard het verminderen van geluidshinder voor de bewoners van woningen achter die schermen. Dit is in een dichtbevolkt land zoals het onze noodzakelijk, omdat het anders niet mogelijk zou zijn binnen korte afstand van de snelweg woningen te bouwen. In de praktijk

betekent dit dat die bewoners weliswaar minder last hebben van het verkeerslawaai maar ook tegen de lelijke achterkant van een geluidsscherm moeten aankijken. Buro Lubbers heeft getracht dit probleem innovatief op te lossen. Het resultaat valt een beetje tegen.

Voldoende water

De oplossing was een geluidswal waarin de woningen zijn geïntegreerd. De isolatie, geluidwerend dubbel glas en beplanting tegen de wand voorkomen geluidshinder in de woningen, die in feite grenzen aan de snelweg. Daarachter is een rustige woonwijk gelegen in een bosachtige omgeving. Het groene karakter van de wijk wordt benadrukt door het behoud van volgroeide bestaande bomen binnen het ontwerp. Volgens informatie van de architect zijn de boomsoorten in de grote bakken zorgvuldig gekozen: "vanwege hun onderhoudsarme karakter hebben zij enkel voldoende water nodig om te overleven". Dat leidde echter niet tot het gewenste resultaat. Daarom was nader onderzoek noodzakelijk. De oplossing leek simpel.

Er zijn nauwelijks nog boompjes aanwezig in de bakken langs de geluidswal.

Irrigatiesysteem

Een irrigatiesysteem zorgde voor voldoende vocht: “na oplevering gedijden de bomen enorm goed, tot zij op een bepaald moment tekenen van verdroging lieten zien”. Diverse oplossingen werden onderzocht. Uiteindelijk bleek de waterafvoer naar één van de bakken afgesloten. Dit kon met het opendraaien van een kraan “makkelijk opgelost worden”. Let wel, we hebben het hier over een bericht van tien jaar geleden. De foto’s laten zien dat het probleem helemaal niet makkelijk is opgelost. De groei van de bomen is jammerlijk mislukt. Ik vermoed dat dit het gevolg is van irrigatie met gewoon leidingwater en dat moet met demi water. Dan verstopt het systeem niet. Maar ja, dat is duur.

De achterkant

“Wonen aan het bos met uitzicht op de snelweg” is de titel van één van de publicaties en een andere is: “Stil wonen aan de snelweg met uitzicht op het bos”. Dus uitzicht naar alle kanten. Hoewel het eigenlijke bos toch echt alleen maar aan de achterkant aanwezig is. Je vraagt je af wat de bewoners hiervan vinden. Vooral ook wanneer je ziet hoe die achterkant er dan uitziet. Ook dat valt nogal tegen. Op diverse plaatsen is het beton ernstig vervuild, vooral aan de bovenzijde. Het is daarbij onbegrijpelijk dat nog steeds dezelfde fouten worden gemaakt bij het detailleren van prefab beton.

Prefab beton

De gevels van de 170 woningen aan de achterkant zijn voor een belangrijk deel gemaakt van prefab betonnen elementen. Daar zijn prima constructies mee te maken, maar je moet wel zorgen dat de prefab elementen die zo fraai uit de fabriek komen, fraai blijven. Een bekende fout, waar ik al vaak over heb geschreven, is dat de balk- en wandelementen aan de bovenzijde niet zijn voorzien van (verholten) waterstops die voorkomen dat water langs het beton naar beneden stroomt, met als gevolg een alsmaar erger wordende vervuiling van het beton. Net zoals bij gewone betonnen geluidswanden.

Bronnen

Verheijen, M.: ‘Het ontschermen van het landschap’, Stedenbouw en architectuur, mei 2015.

www.dutchlandscapearchitecture.nl/boschkens: ‘Een bijzondere geluidswal flitst langs, rijdend op de A58’, 2010.

www.burolubbers.nl/projecten/boschkens-low: ‘Wonen aan het bos met uitzicht op de snelweg’, 2010.

Landscape Design 44: ‘Stil wonen aan de snelweg met uitzicht op het bos’, 2011.

1 // Een van de boombakken met slechts armetierige boompjes. 2 // In (bijna) alle opzichten een geluidswal zoals andere, die er nu eenmaal zo (gaan) uitzien. 3 en 4 // De woningen aan de achterkant zien er ook niet zo fris meer uit. Dat heb je met "schoon beton".

